

Ύλη για το Α' εξάμηνο Φιλολογίας (ΦΓ01)

Ακαδ.έτος 2010-11

Η ύλη που ακολουθεί αναφέρεται σε θεματικές ενότητες, οι οποίες διδάχτηκαν και θα εξεταστούν, και όχι σε κεφάλαια από ένα συγκεκριμένο βιβλίο. Τις ενότητες αυτές θα τις βρείτε σε όποιο/ όποια από τα βιβλία έχετε επιλέξει, στην η-τάξη και στις προσωπικές σας σημειώσεις. Επίσης, δεν είναι απαραίτητο να εμφανίζονται και στα 3 προτεινόμενα εγχειρίδια.

Προσοχή: η μελέτη μόνο των σημειώσεων που υπάρχουν στην η-τάξη **δεν αρκεί** για τις εξετάσεις.

Θεματικές ενότητες

1. Βασικές αρχές της επιστήμης της Γλωσσολογίας
2. Τι σημαίνει «γνωρίζω μια γλώσσα» (η έννοια της δημιουργικότητας): Κανόνες και λάθη στην ανθρώπινη γλώσσα, η έννοια της γλωσσικής ποικιλίας, ο μύθος της γλωσσικής ομοιογένειας, η διάκριση μεταξύ Λόγου και Ομιλίας (Saussure), η διάκριση μεταξύ γλωσσικής ικανότητας και γλωσσικής πραγμάτωσης (Chomsky)
3. Τρόποι μελέτης της γλώσσας και κλάδοι της Γλωσσολογίας: συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση στη γλώσσα, Θεωρητική/ Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία
4. Χαρακτηριστικές ιδιότητες της γλώσσας (η γλώσσα ως κώδικας επικοινωνίας, η «γλώσσα» των ζώων, διαφορές της ανθρώπινης γλώσσας από τα συστήματα επικοινωνίας των ζώων)
5. Η γλώσσα ως κώδικας σημείων (το γλωσσικό σημείο, πλευρές του γλωσσικού σημείου, ιδιότητες του γλωσσικού σημείου, σχέσεις μεταξύ γλωσσικών σημείων).
6. Σχέση προφορικού και γραπτού λόγου (η προτεραιότητα του προφορικού λόγου)
7. Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (διπλή άρθρωση της γλώσσας)/ Γλωσσικές μονάδες
8. Φωνητική: οι φθόγγοι της γλώσσας (τόπος/ τρόπος άρθρωσης/ φωνητικές μεταγραφές/ σχέση φθόγγων-γραμμάτων)
9. Φωνολογία: τα φωνήματα της γλώσσας (φώνημα/ αλλόφωνο/ σχέση συμπληρωματικής κατανομής/ σχέση ελεύθερης εναλλαγής/ φωνολογικές μεταγραφές/ διαφορά φωνητικής-φωνολογίας)
10. Μορφολογία: τα μορφήματα της γλώσσας (τύποι μορφημάτων/ μορφολογική ανάλυση/τυπολογία γλωσσών βάσει της μορφολογικής δομής των λέξεων/ λέξεις περιεχομένου-λειτουργικές λέξεις)